4. Пультер С. О. До питання наукових досліджень з історії розвитку методики викладання української літератури в середній школі. *Методичний пошук. Викладацько-студентські наукові роботи з питань методики викладання мови і літератури*. Житомир, 2013. № 11. С. 7–12.
5. Ситченко А. З історії методики української літератури. *Українська література.* 2013. № 10. С. 8.
6. Яценко Т. О. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина ХХ – початок ХХІ століття) : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2016. 360 с.

Гвоздецька К. О.
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
(м. Київ)

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ У ЗВО В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

В умовах сьогодення методика дистанційного навчання, яка поєднує звичні методи спілкування викладача та студентів на лекціях та семінарах в аудиторії університету, а також синхронні (одночасні) і асинхронні (із затримкою в часі) контакти через мережу Інтернет, набуває більш широкої популярності [5]. Особливо це повязано з пандемією коронавірусу, яка докорінно змінила устрій та звичний спосіб роботи та життя. Основною ідеєю методики дистанційного навчання є створення навчального інформаційного середовища, що поєднує комп'ютерні інформаційні джерела, електронні бібліотеки, відео- та аудіо- ресурси, навчальні посібники, навчальні мобільні додатки, веб-сайти для додаткового навчання тощо.

Останнім часом інтерес до української мови підвищується не тільки серед українців, але і за кордоном. Викликано це як і внутрішніми, так і зовнішніми чинниками. Внаслідок цього методика викладання української мови як іноземної стала досить поширеною та потрібною, маючи за предмет досліджень сучасні методи та прийоми. Саме ці прийоми мають допомагати іноземним студентам в освоєнні української мови як іноземної [10].

Невід'ємною складовою навчання фахівців є формування лінгвістичної компетентності в іноземній мові, адже це дає можливість вирішувати різноманітні комунікативно-пізнавальні задачі засобами спілкування, мати змогу зрозуміти співрозмовника та висловити власні думки. Від готовності студента до певного виду діяльності, від його попередньої лінгвістичної підготовки, наявності сформованих умінь, навичок залежить успіх у навчанні. Досить важливо правильно організовувати самостійну роботу студентів, тобто

самостійне виконання різних вправ з фонетики, граматики, лексики, опрацювання матеріалів для формування навичок читання, написання творчих робіт, підготовку презентацій та доповідей.

Дистанційне навчання української мови на початковому етапі може бути забезпечене великою кількістю онлайн-платформ та засобів, мобільних додатків, веб-сайтів тощо.

Розглянемо спершу найпопулярніші сервіси, які дозволяють дистанційно проводити заняття, зустрічі, конференції та семінари:

Zoom – сервіс для відео і веб-конференцій, вебінарів і інших онлайн-зустрічей. У Zoom користувач може створити конференцію, приєднатися до неї за допомогою посилання, ввести бесіду за допомогою чату, передавати файли, змінювати фон без використання хромакея і демонструвати свій екран. Під час демонстрації екрану користувачу доступна функція «Дошка», де він може малювати або робити записи в поодинці або спільно з учасниками конференції. У безкоштовної версії Zoom є обмеження в 40 хвилин на тривалість конференції і кількість учасників [14].

Google Meet – це платформа для проведення відеоконференцій, яка спочатку створювалася для бізнесу, але в реаліях пандемії стала доступною всім. Meet виділяється шифруванням даних, чим відрізняється від Zoom. В Google Meet можна створити нову зустріч, запланувати її або запустити миттєво. Під час конференції можна демонструвати вкладки браузера або екран, спілкуватися в чаті, обмінюватися файлами, спільно працювати з учасниками в Google Jamboard та багато чого іншого. Google Meet доступна безкоштовно [10].

Обидва сервіси мають схожий інтерфейс і можливості. Google Meet існує тільки у вигляді веб-версії і у версіях для мобільних пристроїв. Для роботи Зума на комп'ютері потрібно десктопна програма.

Google Jamboard – багатофункціональна інтерактивна для проведення Брейнсторм, зустрічей або конференцій всередині компанії. Jamboard дозволяє оперативно фіксувати бізнес-ідеї, замітки і рішення. Сервіс створений спеціально для роботи на інтерактивній дошці з аналогічною назвою, але також працює на звичайних комп'ютерах і смартфонах [11].

Microsoft Teams – це корпоративна платформа, яка об'єднує в робочому просторі чат, зустрічі, замітки і вкладення. Перевагою використання даного сервісу є можливість використовувати продукти Microsoft Office [13].

Дані сервіси використовуються викладачами університетів з метою дистанційного проведення основних лекційних, практичних та семінарських занять. Для самостійного виконання різноманітних завдань, для додаткового навчання, або з метою покращити свої знання студенти можуть використовувати також веб-сайти та навчальні платформи.

Із цією метою Міністерство культури та інформаційної політики запустило онлайн-платформу SpeakUkraine [7], що об'єднує одразу декілька сайтів з вивчення української. Там ми можемо знайти онлайн-ресурси, перелік корисних мобільних додатків та порад. Перегляд платформи можливий українською, англійською та російською мовами. Корисними є тренажер з правопису, де поряд з практикою можна знайти і правила української мови; онлайн-платформа Є-мова, де студент отримує можливість отримати сертифікат, який засвідчує рівень мови; онлайн-уроки, сайт Олександра Авраменка тощо.

Із цієї платформи ми можемо перейти на платформу для іноземців Lingva / SpeakUkrainian [8], де для студентів підготовано майже 100 уроків іноземної мови, 25 різноманітних лексичних тем. Потрібна реєстрація, після якої студент отримує доступ до всіх матеріалів та уроків. Сайт для англомовних громадян має дуже глибоку методологію, 9 видів вправ, та рівні вивчення A1-B2. Також там можна знайти бібліотеку з посиланнями на корисні ресурси для тих, хто починає вивчати українську мову.

Хочеться звернути увагу також на мовний практикум Solovei, який містить в собі 8 уроків, практичних занять з розмовної української мови. Перевагами практикуму є можливість відпрацювати вимову та наголоси, збагатити свій словарний запас епітетами, метафорами, та передусім правильно їх використовувати. Ресурс чудово підійде для тих, хто лише починає вчити українську мову та бажає відкоригувати свою вимову або позбутися мовного бар'єру [6].

Також для формування лінгвістичної компетентності в українській мові на початковому етапі доцільно використовувати мобільні додатки, які можна вважати зручним допоміжним засобом у навчанні. Перевагою мобільних додатків є можливість вчити мову будь-де: в транспорті, вдома, під час поїздки. Ними користуються учні, студенти, вчителі школи та викладачі вищих навчальних закладів, а також просто бажаючі вивчити іноземну мову [1]. Їх використання значно полегшує процес навчання у ЗВО на початку вивчення мови, адже більшість додатків корисні саме для студентів, які лише починають вивчення іноземної мови. Досить часто додатки пропонують вивчення мови з нуля. Велика перевага мобільних додатків на відміну від паперових словників та підручників полягає в їх мультимедійності та гіпертекстуальності, що може повисити інтенсивність навчання української мови [4].

Навчальні додатки для вивчення української мови завантажуються в Google Play Market, де пропонується різноманітний вибір додатків: словники, додатки на вивчення слів та найуживаніших фраз, граматичних правил, аудіо, різні розмовники тощо.

Для навчання мови широко використовуються навчальні корпуси. Основною метою організації навчальних корпусів є їх аналіз на предмет поглибленого освоєння досліджуваної мови [2]. Викладачі при використанні паралельних корпусів не тільки можуть створювати вправи, що містять у собі

приклади з автентичного матеріалу, але і, витрачаючи менші зусилля на навчання, отримувати великі результати. У завданнях навчання іноземної мови такі корпуси дозволяють підібрати можливі еквіваленти досліджуваної лексики, простежити її значення і функції в тих чи інших контекстах [9].

Одним з відомих корпусів є корпус української мови ГРАК (Генеральний регіонально анотований корпус української мови, uacorpus.org). У корпусі зібрано близько 25 тисяч текстів обсягом до 200 млн. слів. Є розвинутий пошук по всіх текстах, частотний словник та інші корисні додатки [3].

Таким чином, викладач отримує безліч прикладів як граматичної, так і лексичної форми слова. Студент в свою чергу отримує природні приклади демонстрації тих чи інших граматичних або лексичних явищ, може самостійно проводити лінгвістичні дослідження [9].

Отже, як ми можемо побачити, інтерес до української мови з кожним роком все більше зростає, що пояснює зростаючу кількість бажаючих вчити мову та вступати в університети за цією спеціальністю та зростаючу кількість підручників та сервісів, сайтів, додатків, які можуть забезпечити дистанційне вивчення української мови як іноземної на початковому етапі навчання.

Список використаних джерел

1. Гвоздецька К. О. Використання мобільних додатків у процесі навчання української мови як іноземної на початковому етапі навчання у ЗВО. *Філологія та лінгводидактика в умовах євроінтеграції: сьогодення і перспективи* : матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції, 19–20 травня 2020 р. Херсон, 2020. С. 33–37.
2. Гвоздецька К. О. Особливості використання корпусів текстів в процесі формування лексичної компетентності в українській мові. *Теорія і технологія іншомовної освіти* : матеріали IV (VIII) Міжнародної науково-практичної конференції, 30 жовтня 2020 року / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. С. 29–32.
3. Генеральний регіонально анотований корпус української мови (ГРАК) / М. Шведова, Р. фон Вальденфельс, С. Яригін, М. Крук, А. Рисін, В. Старко, М. Возняк. Київ, Осло, Єна, 2017-2019. URL: uacorpus.org (дата звернення: 10.04.2021).
4. Исмагилова Г. К., Крикунов Е. В. Мобильные приложения как современное средство изучения английского языка. *Аэтерна* : международный научный журнал. В 4 частях. Часть 3. 2017. № 4. С. 175–176.
5. Лапузіна О. М., Лобода А. І., Стрельченко А. Й. Дистанційне навчання в системі підготовки іноземних студентів. *Новий Колегіум.* 2015. № 2. С. 8–11.
6. Мовний практикум Solovei. URL: https://www.facebook.com/SoloveiKyiv/ (дата звернення: 18.04.2021).
7. Онлайн-платформа SpeakUkraine. URL: https://speakukraine.net/ (дата звернення: 18.04.2021).
8. Платформа SpeakUkrainian. URL: https://ukr.lingva.ua/ (дата звернення: 8.04.2021).
9. Ушакова Н. В., Курчева Е. П. Применение корпусов текстов в обучении иностранному языку. *Актуальные проблемы современного образования* : материалы VII Междунар. науч.-метод. конф., Воронеж, 20 апреля 2015 г. Воронеж : ВИЭСУ, 2015. С.111–114.
10. Шелест Г. Ю. Вивчення української мови як іноземної: проблеми, нові методики, перспективи. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. Т. 1. № 3. С. 51–55.

11. Google Jamboard. URL: https://jamboard.google.com/ (дата звернення: 18.03.2021).
12. Google Meet. URL: https://meet.google.com (дата звернення: 18.03.2021).
13. Microsoft Teams. URL: https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-teams/log-in (дата звернення: 18.04.2021).
14. Zoom. URL: https://zoom.us/ (дата звернення: 1.04.2021).

Гладка І. А.
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
(м. Київ)
Гончарова Т. В.
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
(м. Київ)
Романюк В. Л.
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова
(м. Київ)

ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

На шляху України до Євроінтеграції роль англійської мови в системі особистісних знань та вимушеного он-лайн режиму 20-21 років значно набрала ваги. Розвиток технологій та навчальних засобів значно спрощує сприйняття матеріалу, процес запам'ятовування слів, виразів, пошук інформації англійською мовою, надає більше можливостей спілкування з носіями мови яку вивчають.

Актуальність використання автентичних текстів на практичних заняттях з іноземної мови полягає у їх функціональності, а саме в орієнтації майбутніх вчителів на реальне застосування їх у роботі в школі вчителями англійської мови, адже тексти дають можливість долучитися до природного мовного середовища та успішно оволодіти іноземною мовою.

Важливим в процесі формування комунікативної іншомовної компетентності є робота з автентичним матеріалом.

Питанню використання автентичних текстів на заняттях з іноземної мови присвячено чимало наукових досліджень (М. Брін, Л. Ліер, Г. Ноейр, Morrow, Phillips, Wilkins та ін.). Проблемою формування іншомовної комунікативної компетенції за допомогою використання автентичних матеріалів займалися Г. Верещагін, О. Корчажкіна, Є. Носович, Р. Мільруд, Ю. Прохоров, В. Паращук, В. Редько, С. Роман та ін.